**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان .....

اداره کل آموزش و پرورش شهرستان .....

**عنوان درس پژوهی**

# علوم پنجم ابتدایی درس آلودگی

**آموزشگاه .....**

**سال تحصیلی .....**

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

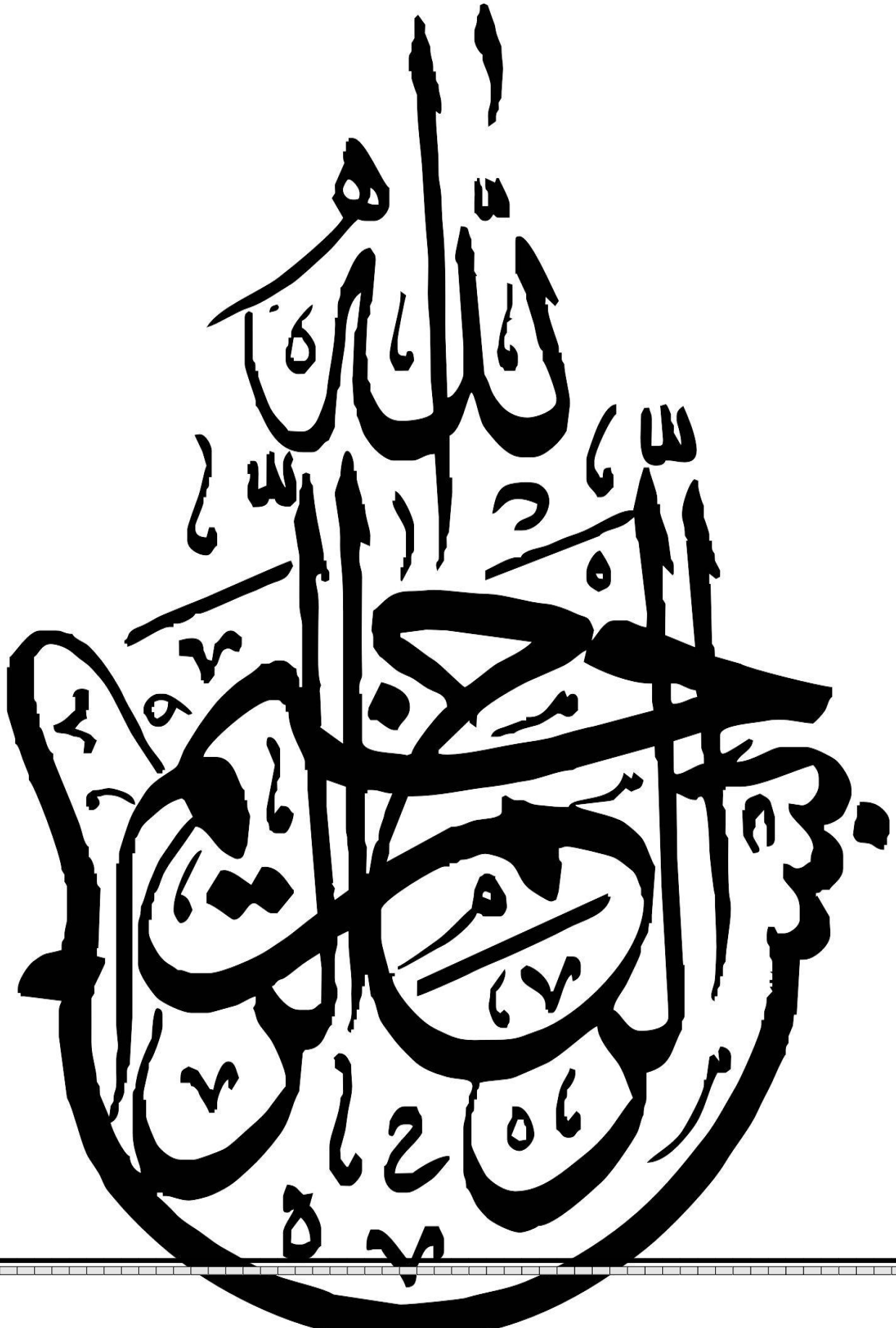

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**اعضای گروه درس پژوهی :**

۱- مدیر گروه – تایپ

۲- مدرس

۳- منتقد تدریس

۴- عکاس و فیلمبردار

۵- ناظر

۶- همکاری در تهیه طرح درس

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**تقدیم**

**بارالها! تو را سپاس می گوییم که شوق دوباره آموختن را در وجودمان نهادی تا بیاموزیم. یاری مان کن تا از این دانش تنها در مسیر رضای تو گام برداریم.**

**اکنون که به یاری مهربان خدایی چون تو این درس پژوهی را به پایان می رسانیم توانایی مان ده تا از همه عزیزانی که در این مسیر یاری مان نمودند کمال تشکر و قدردانی را بجا آوریم.**

این درس پژوهی را به همکاران آموزش ابتدایی تقدیم می نماییم. امیدواریم که مثمر ثمر واقع شود.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

## تقدیر و تشکر

در محضر تک تک اساتید رویشی سبز را تجربه کردیم و در این مسیر دوستانی شفیق همراه ما بودند که زلال وجودشان خاطرات این مسیر سبز را ماندگار کرد.

از همه عزیزان  که در تدوین این درس پژوهی به ما یاری رساندند صمیمانه سپاسگزاریم.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

فهرست

چکیده ..... ۸

مقدمه ..... ۱۰

بیان مسئله ..... ۱۱

تبین ضرورت و اهمیت موضوع ..... ۱۳

یک دوره درس پژوهی ..... ۱۳

برنامه ریزی درس پژوهشی ..... ۱۴

اهداف کلی ..... ۱۴

هدف درس پژوهی ..... ۱۴

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

حیطه عاطفی ..... ۱۴

نحوه تقسیم کار ..... ۱۵

ویژگی های طرح درس ( سناریو ) ..... ۱۵

زمان بندی نحوه اجرا ..... ۱۶

چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها ..... ۱۶

ارزشیابی تدریس ..... ۱۷

طرح درس ..... ۱۷

اهداف ..... ۱۸

هدف کلی ..... ۱۸

هدف های جزئی ..... ۱۸

هدف های رفتاری ..... ۱۸

نکات کلیدی ..... ۱۹

ارزشیابی تشخیصی ..... ۱۹

مراحل تدریس ..... ۱۹

ارائه تکالیف ..... ۲۲

تدریس اول ..... ۲۳

تعیین امکانات مورد نیاز ..... ۲۴

ارزشیابی تدریس ..... ۲۵

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

محاسن تدریس ..... ۲۵

معایب تدریس ..... ۲۵

چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها ..... ۲۷

روش تعیین اثربخشی نتایج اجرایی درس پژوهی ..... ۲۷

ارایه گزارش پایانی ..... ۲۷

راهبرد های یاد دهی – یادگیری ..... ۳۰

راهبرد فعالیت محور ..... ۳۰

ابزار و امکانات مورد نیاز گروه ..... ۳۰

چالش های فرا روی گروه ..... ۳۰

روش تعیین اثر بخشی نتایج اجرای درس پژوهی ..... ۳۱

نتایج حاصله ..... ۳۲

فهرست منابع و مآخذ ..... ۳۲

www.asemankafinet.ir

## چکیده

آدمی از آغاز بر آن بوده است که تاریکی های جهان را به نور آگاهی و دانش و اندیشه روشن نماید تا بتواند به افق های دورتر دانایی و دانش اوج بگیرد. در این میان اشتغال به نشر و پژوهش در علوم موهبتی است ایزدی که معلمان را به مراتب عالی الهی می رساند. و باری گران و مسئولیتی عظیم را بردوش این جماعت قرار می دهد. جستار پیش رو، حاصل این عشق و احساس وظیفه ی توأمان است.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

درس پژوهی برگردان واژه ژاپنی jugyokenkyu بمعنی مطالعه یا پژوهش تشکیل شده است .kenkyu بمعنی درس و jugyo بمعنای مطالعه یا پژوهش است . معادل انگلیسی درس پژوهی Lesson study است .

درس پژوهی به زبان ساده مطالعه و پژوهش جمعی پیرامون عمل تدریس است . بعنوان یک معلم حرفه ای بیا و در روش تدریس خود تامل کن! حتما روش بهتری برای تدریس وجود دارد . اما این بار نه به تنهایی، بلکه با یک گروه از معلمان هم رشته ، روش خود را مورد مطالعه و آزمون قرار دهید ، با هم با نقد شرایط موجود و در جهت نیل به وضع موجود طرح مساله نمایید ، در جهت شناخت بهترین روش ممکن پژوهش کنید ، نتایج پژوهش را در کلاس درس و بصورت طبیعی بیازمایید ، نتیجه آزمایش را نقد کنید ، طرح را اصلاح و دوباره در یک کلاس دیگر آن را اجرا نمایید ، نتایج پژوهش خود را منتشر و در اختیار دیگران قرار دهید .

به این ترتیب شما گام در مسیر درس پژوهی نهاده اید روشی که پایه توسعه مستمر حرفه ای شماست و شما را در مسیر یک معلم حرفه ای و فکور به حرکت وا می دارد !

در این درس پژوهی سعی بر این است که دانش آموزان به طور کامل با مفاهیم کامل درس آشنا گردند و مشکلات و معایب تدریس در این باره برطرف گردد.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**مقدمه :**

همانطور که می دانیم درس پژوهی شکل اولیه ای از توسعه ی حرفه ای معلمان می باشد که هدف عمده آن بهبود مستمر تدریس می باشد به گونه ای که دانش آموزان بتوانند مطالب را به شیوه ی موثر تری بیاموزند.گروه درس پژوه تلاش می کند طرح درس خود را نقد و بررسی و به شیوه بهینه اصلاح نماید. طرح درس مشارکتی رمز موفقیت معلمان می باشد. برای معلم درس پژوه تمام کردن کتاب مهم نیست، یادگیری و فهمیدن دانش آموزان مهم است. درس پژوهی به معلمان یاد می دهد که در کلاس صرفا یاددهنده نباشند بلکه یادگیرنده نیز باشند.ملاک سنجش در موفقیت درس پژوهی یادگیری معلمان است نه تولید یک درس. تهیه طرح درس بهتر نتیجه جانبی و ثانوی فرآیند است .اما ند هدف اولیه آن.

منطق درس پژوهی ساده است اگر می-خواهید آموزش را بهبود بخشید، اثر بخش-ترین جا برای چنین کاری، کلاس درس است. اگر شما این کار را با درس-ها شروع کنید، مسئله-ی چگونگی کاربرد نتایج تحقیق در کلاس درس ناپدید می شود.در اینجا بهبود کلاس درس در درجه-ی اول اهمیت است. درس پژوهی یکی از راههای ارتقا و دستیابی به شیوه های نوین تدریس و کنار گذاشتن شیوه ها و روشهای سنتی است . معلمین مقطع ابتدایی چند سالی است که تلاش می کنند تا بلکه بتوانند با شرکت درجشنواره ی الگوهای نوین تدریس خدمتی در این راستا به نظام تعلم و تربیت کشور به عنوان مهمترین رکن آینده ساز کشور کمکی کرده باشند .

ما در قسمت مبانی علمی و نظری به سه مبحث پرداخته ایم : اول ، طراحی منظم آموزشی یا همان طرح درس ، دوم ؛روشهای تدریس ، سوم ؛هدفهای سه گانه ی تعلیم وتربیت .

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**بیان مسئله**

پژوهش حاضر به صورت کیفی از نوع درس پژوهی در مدرسه ..... شهرستان ....اجرا شده است.این درس پژوهشی به صورت گروهی و با مشارکت ۷ نفر از همکاران فرهنگی با موضوع مذکور به اجرا درآمد.

از آن جا که مسأله آموزش کودکان در پایه‌های ابتدایی نیازمند استفاده از شیوه‌های متفاوتی می‌شود و هم چنین و محتوای درسی از مجموعه‌ای از مهارت‌ها (مشاهده کردن، پیش‌بینی کردن، بررسی فرضیه و ...) و معلومات سازماندهی می‌شود که در نهایت کودکان را به بروز کنش عقلانی معطوف به نتایج مشهود و فهم عمیق دانش‌ها و ارزش‌ها سوق می‌دهد. لذا چالش‌های پیش روی گروه در این حوزه این بود که ما چگونه می‌توانیم در تدریس دروس مرتبط به صورت موثر عمل کرده و اهمیت درس را به صورتی شایسته به دانش‌آموزان بفهمانیم. پس از اجرای طرح درس اولیه (سناریو) و بازبینی آن، نهایتاً سناریو در کلاس تدریس و توسط اعضای گروه به مشاهده و نقد و تحلیل گذاشته شد.

درس پژوهی به زبان ساده مطالعه و پژوهش جمعی پیرامون عمل تدریس است . بعنوان یک معلم حرفه ای بیا و در روش تدریس خود تامل کن! حتما روش بهتری برای تدریس وجود دارد .

اما این بار نه به تنهایی، بلکه با یک گروه از معلمان هم رشته ، روش خود را مورد مطالعه و آزمون قرار دهید ، با هم با نقد شرایط موجود و در جهت نیل به وضع موجود طرح مساله نمایید ، در جهت شناخت بهترین روش ممکن پژوهش کنید ، نتایج پژوهش را در کلاس درس و بصورت طبیعی بیازمایید ، نتیجه آزمایش را نقد کنید ، طرح را اصلاح و دوباره در یک کلاس دیگر آن را اجرا نمایید ، نتایج پژوهش خود را

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

منتشر و در اختیار دیگران قرار دهید . به این ترتیب شما گام در مسیر درس پژوهی نهاده اید روشی که پایه توسعه مستمر حرفه ای شماست و شما را در مسیر یک معلم حرفه ای و فکور به حرکت وا می دارد !

درس پژوهی یکی از اقدامات جالب و خاص در سطح آموزش و پرورش است.با توجه به دشواری‌های و مشکلاتی که در سر راه تدریس و آموزش وجود دارد همکاری و مشارکت همه‌ی همکاران و استفاده از اندیشه‌های همدیگر یکی از بهترین اقدامات صورت گرفته در سطح مدارس می‌باشد.

با توجه به نقش درس پژوهی و بهبود درس، همه‌ی همکاران تصمیم گرفتیم که درباره‌ی تغییرات شیمیایی و فیزیکی که مسئله‌ی مهمی اتلاق می‌شود با هم به پژوهش بپردازیم و همت کردیم تا روش‌های بهتری برای کار با دانش‌آموزان به دست آوریم.درس پژوهی فرایندی است پژوهشی که بر چرخه یادگیری گروهی – کیفی – مشارکتی – مداوم – عمل بازاندیشی و بازبینی یافته ها استوار است. در درس پژوهی کار با مسئله شروع می شود. اگر می خواهید آموزش را بهبود بخشید اثر بخش ترین جا برای این کار کلاس درس است و بهبود در کلاس درس در درجه اول اهمیّت است.درس پژوهی شکل اولیه ای از توسعه ی حرفه ای معلمان می باشد که هدف عمده آن بهبود مستمر تدریس می باشد به گونه ای که دانش آموزان بتوانند مطالب را به شیوه ی موثر تری بیاموزند.گروه درس پژوه تلاش می کند طرح درس خود را نقد و بررسی و به شیوه بهینه اصلاح نماید. طرح درس مشارکتی رمز موفقیت معلمان می باشد. برای معلم درس پژوه تمام کردن کتاب مهم نیست، یادگیری و فهمیدن دانش آموزان مهم است. درس پژوهی به معلمان یاد می دهد که در کلاس صرفا یاددهنده نباشند بلکه یادگیرنده نیز باشند.

ملاک سنجش در موفقیت درس پژوهی یادگیری معلمان است نه تولید یک درس. تهیه طرح درس بهتر نتیجه جانبی و ثانوی فرآیند است .اما ند هدف اولیه آن.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

منطق درس پژوهی ساده است اگر می-خواهید آموزش را بهبود بخشید، اثر بخش-ترین جا برای چنین کاری، کلاس درس است. اگر شما این کار را با درس-ها شروع کنید، مسئله-ی چگونگی کاربرد نتایج تحقیق در کلاس درس ناپدید می شود.در اینجا بهبود کلاس درس در درجه-ی اول اهمیت است.

## تبین ضرورت و اهمیت موضوع :

بررسی ویژگی های نظام آموزش و پرورش کشورهای مختلف نشان می دهد که آموزش دوره ابتدایی در اغلب آنها از اهمیت خاص برخوردار است و مهم ترین مقطع تحصیلی به شمار می رود به همین دلیل در قانون اساسی و قوانین آموزشی همگانی که شامل آموزش و پرورش دوره ابتدایی نیز هست، حق برخورداری همه کودکان برای پرورش کامل استعدادهایشان در اغلب ممالک شناخته شده است امروزه ضرورت و نقش دوره آموزش و پرورش را فقط در توسعه مهارت ها و قابلیت ها شناختی به طور عام و آموزش و آماده کردن کودکان برای ورود به مدارج تحصیلی بالاتر خلاصه نمی کنند بلکه آن را به طور خاص عامل و اساس هرگونه تحول آغازین در عرصه رشد و توسعه اجتماعی فرهنگی و اقتصادی می دانند.

منطق درس پژوهی ساده است اگر می-خواهید آموزش را بهبود بخشید، اثر بخش-ترین جا برای چنین کاری، کلاس درس است. اگر شما این کار را با درس-ها شروع کنید، مسئله-ی چگونگی کاربرد نتایج تحقیق در کلاس درس ناپدید می شود.در اینجا بهبود کلاس درس در درجه-ی اول اهمیت است.

## یک دوره درس پژوهی

۱- انتخاب یک موضوع

۲- برنامه ریزی برای تدریس درس

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

۳- تدریس در جمع عمومی فراگیران

۴- گزارش دهی مستند

۵- بازاندیشی و تجدید نظر براساس تفکر گروه

۶- تدریس درس تجدید نظر شده

۷- مجدداً گزارش دهی مستند

۸- ارایه گزارش پایانی

**برنامه ریزی درس پژوهشی :**

آشنایی کامل دانش آموزان با مفهوم کامل درس و برطرف شدن اشکالات

**اهداف کلی :**

آشنایی کامل دانش آموزان با مفهوم درس و ایجاد تفکر و خلاقیت در فرایند یاد دهی – یادگیری

**هدف درس پژوهی :**

۱- ایجاد تفکر در دانش آموزان

۲- پرورش قوه تخیل در دانش آموزان

۳- تثبیت یادگیری با کمک تقویت تفکر

**حیطه عاطفی :**

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

۱- بالا بردن قوه تفکر در دانش آموزان

۲- ایجاد علاقه در دانش آموزان برای شرکت در کار گروهی

۳- ایجاد نگرش مثبت در فراگیران و تاکید بر خواندن و یادگیری

**نحوه تقسیم کار** : ( تعیین وظایف محوله به افراد گروه )

۱- مدیر گروه – تایپ

۲- مدرس

۳- منتقد تدریس

۴- عکاس و فیلمبردار

۵- ناظر

۶- همکاری در تهیه طرح درس

این درس به روش پرسش و پاسخ و روش نوین بارش مغزی انجام گرفت که با توجه به استفاده ی از تجربیات ساده و شخصی و روزمره ی دانش آموزان و بیان آن ها به روش های مختلف و استفاده ی معلم از بیانات و ایده های دانش آموزان و بازخورد آن توسط دانش آموزان ، به خوبی توانست معلم را به اهداف تعیین شده ، برساند .

## ویژگی های طرح درس ( سناریو )

- توجه ویژه به تفاوت های فردی در بین دانش آموزان

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

- اهمیت نحوه ی رفتار معلم با دانش آموز
- ایجاد جو دوستانه جهت جلوگیری از خستگی دانش آموزان
- استفاده ی بهینه از حداقل امکانات
- توجه به دانش آموزان ویژه و کم حرف .
- استفاده از تجربیات نو و به روز و در دسترس دانش آموزان جهت تدریس .
- مشارکت کلیه ی دانش آموزان در امر تدریس .
- تقویت هوش بینایی ، شنوایی و گویایی در دانش آموزان با طرح پرسش های گوناگون

**زمان بندی نحوه اجرا**

سلام و احوالپرسی و حضور و غیاب و توجه به حالات روحی و روانی دانش آموزان و آماده کردن جو کلاس برای شروع درس و بررسی تکالیف ( ۳ دقیقه )

ارزشیابی تشخیصی : ( ۳ دقیقه )

**چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها**

- ❖ مشکلات در آموزش دانش آموزان دیر آموز
- ❖ کمبود وسایل کمک آموزشی

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

- نبودن زمان کافی برای بررسی موضوع

**ارزشیابی تدریس :**

اولین جلسه جهت انجام درس پژوهی در تاریخ.....برگزار شد. در این جلسه اعضای گروه درس پژوهی و پایه مورد تدریس انتخاب شدند. با توافق همکاران درس و پایه مورد نظر به عنوان مجری درس پژوهی انتخاب شد. با توجه به اینکه اعضای گروه درس پژوهی آموزشگاه.... نفر هستند وظایف به صورت زیر انجام شد.

مجری (مدرس) :

دبیر :

فیلم بردار :

ناظرین :

مدیر آموزشگاه

در این جلسه چالش مورد نظر در نظر گرفته شد .قرار شد با هم فکری همکاران راهکارهای مناسبی جهت تقویت دانش آموزان ارائه شود. پس جلسه عنوان درس پژوهی روی چند برگه تایپ شده و در قسمت های مختلف مدرسه در معرض دید دانش آموزان نصب شد.

**طرح درس**

نام درس : علوم مقطع: ابتدایی پایه :پنجم

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

موضوع درس : آلودگی

زمان : ۴۵ دقیقه  تعداد دانش آموزان ۲۰ نفر

**اهداف**

**هدف کلی :**

دانش آموزان با آلودگی مختلف محیط زیست آشنا می شوند

**هدف های جزئی :**

۱- مفهوم آلودگی را بدانند ۰

۲- عوامل آلوده کننده ی محیط زیست را بشناسند

۳-آلودگی صوتی را درک کنند ۰

۴- با مهمترین منابع آلوده کننده آشنا شوند ۰

**هدف های رفتاری**

۱- روش های جلو گیری از آلودگی محیط زیست را فهرست کنند ۰( مهارتی )

۲- گزارشی در مورد مهم ترین منابع آلوده کننده در محله خود ،تهیه کنند ( مهارتی)

۳- آلودگی را تعریف کنند ۰(دانش)

۴- عوامل آلوده محیط زیست را نام ببرند ۰(دانش)

۵- از عوامل آلوده کننده جلوگیری کنند ومحیط زندگی خود رادوست داشته باشند ۰(نگرشی)

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**نکات کلیدی** :

آلودگی ،آلوده ،آلودگی صوتی

فضا و مدل کلاس :

کلاس درس به شکل U

راهبرد وروش تدریس :

روش مناظره

راهبرد ایجاد انگیزه :

معلم با پرسش سوالی از دانش آموزان اینکه چه عواملی باعث آلودگی می باشند ومحل شمارا چه عوامل آلوده می کنند؟

باایجاد چالش توجه دانش آموزان را به مسئله آلودگی جلب می کند.

**ارزشیابی تشخیصی**

۱- منظور از شهر ما خانه ماست چیست ؟

۲- چه عوامل باعث مریضی ما می شود ؟

۳ - راههای مراقبت از محیط زندگی سالم چیست؟

۴ - از این که محیط زندگی شما کثیف باشد چه احساسی به شما دست می دهد ؟

**مراحل تدریس** :

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

مرحله نخست :طرح موضوع

معلم :در جلسه گذشته گفتیم که انسان نقش مهمی در کاهش وافزایش جمعیت دارد علاوه بر آن انسان نقش مهمی در میزان آلودگی محیط زیست نیز دارد یعنی اگر انسان مواد اضافی یا انرژی هایی مانند گرما وصدا را به محیط زیست وارد کند به سلامتی جانداران لطمه وارد می کند٠ بعداز این که دانش آموزان سوالاتی کوتاه درباره موضوع مطرح کردند فضای کلاس آماده برای چالش فکری وبحث می گردد ٠

مرحله دوم :ایجاد چالش

معلم :دلایل آلودگی انسان عبارت است از :

انسان می تواند هوا ، آب ، خاک ومواد غذایی را در معرض خطر آلودگی قرار دهد ٠

دید گاه های شما در مورد آلودگی های هوا ، اب ، خاک، و مواد غذایی را بیان کنید ؟

دانش آموزان :دید گاه های خود را مطرح می کنند ٠

مرحله سوم :بحث وارائه نظر

معلم :چند دید گاه شما دانش آموزان را روی تابلو می نویسم واز شما می خواهم پس از ۵ دقیقه تفکر یکی از آنها را به منزله موثرترین عامل انتخاب کنید وبرای بحث وارائه دلیل جهت فرض خود آماده شوید

دانش آموزان :درباره عوامل مطرح شده فکر می کنند ویکی را انتخاب می کنند ٠

معلم :چه کسانی بانظر نفر اول موافق است وآلودگی هوا راناشی از دود ماشین ها وکار خانه ها می داند ٠طرفداران این نظریه بایستند ویک نفر از میان خود برای مباحثه انتخاب کنند٠در مواقع ضرورت با او هم فکری کنندو نماینده شماست وباید آرای شمارا بیان کند ٠وکسانی که به نظریه دوم وسوم موافق اند برای خود یک نماینده انتخاب کنند تا برای مناظره آماده شود ٠

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

بعداز بحث وانتخاب نماینده ، نمایندگان جلوی کلاس روی صندلی می نشینند ٠

معلم :نماینده گروه اول نظر خود را ظرف ۵ دقیقه بیان کند ٠ بقیه هم به دقت حرف های او گوش کنند وسپس نوبت به نمایندگان دیگر می رسد پس از شنیدن دلایل نمایند گان ،دوباره رای گیری می کنیم ٠ چه کسانی مدافع نظر اول هستند ، چه کسانی با نظر دوم موافق اند ، چه کسانی فکر می کنند نظر سوم درست است ؟

این چنین روش مباحثه ومناظره ادامه می یابد و دانش آموزان هم یاد می گیرند که به آرای دیگراناحترام بگذارند ومحتوای درس را به صورت تلفیقی بیاموزند ٠

مرحله چهارم :ارزشیابی واعلام نتایج

معلم :بچه ها نظرات همه ی شمارا شنیدیم وهمه ی صحبت های شما در صحبت های من وجود دارد هم اکنون من چنین نتیجه گیری وجمع بندی نظرات شما را ارائه می دهم عوامل آلودگی هوا ،آب ، خاک ومواد غذایی عبارتنداز

۱- مواد زاید کارخانه ها

۲- کود های شیمیایی یا سم هایی که کشاورزان برای دفع آفات از آنها استفاده می کنند ووارد آب می کنند

۳- سرازیر شدن فاضلاب خانه ها به درون آب نیز باعث آلودگی آب ها می شود که مشکل آبگیر ها ، دریاچه ها وتالاب هارا برای محیط زیست فراهم می کند

۴- صدای موتور یک اتومبیل روشن یا بوق آن یا صدای قطار ، هواپیما وکامیون هم یک نوع آلودگی صوتی است ٠

هر یک از مطالب مطرح شده باید به نحو صحیح جلو گیری شوند تا آلودگی محیط زیست نداشته باشیم ٠

ارزشیابی پایانی :

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

با ارائه نظرات ودلایل ،در پایان درس میزان یاد گیری یاد گیرندگان مشخص می شود ومعلم کاستی ها واشکالات موجود را بر طرف می کند

**ارائه تکالیف**

الف )تکلیف تمرینی

۱-کدام نوع مواد موجود در زباله ها زود تجزیه می شوند وکدام نوع ،مدت زیادی در طبیعت باقی می ماند

۲- دلایل آلوده شدن آب راکد وآب جاری را بیان کنید ؟وبگویید کدام یک بیشتر کثیف می شود ؟

تکلیف خلاقیتی

مقدار کمی از موادغذایی ، پوشاک ، فلز ، پلاستیک ، و غیره را در جای زیر خاک قرار دهید ، بعد از دو سه هفته بروید و به آنها سر بزنید ؟ البته مقدار رطوبت و گرما و عوامل دیگر تجزیه کننده را هم در نظر بگیرید و نتایج کار خود را در کلاس گزارش دهید؟

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**تدریس اول :**

۱- گروه بندی دانش آموزان

۲- سلام و احوال پرسی و حضور و غیاب

۳- ایجاد انگیزه

۴- توضیح راجع به مناسبت های اخیر

۵- بررسی تکالیف دانش آموزان

۶- ارزشیابی از قبل

***گزارش دهی مستند**

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

آموزگاران طی یک نشست به نقد کار مشترک خود پرداختند.

دراین جلسه معمولاً به معلمی که درس را آموزش داده شد، اجازه داده شد اول از همه صحبت کند و نظر خود را درباره ی چگونگی اجرای درس و مسایل عمده ی آن اظهار نظر نماید سپس آموزگاران دیگر گروه معمولاً از دیگاه انتقادی درباره ی قسمت هایی از تدریس که به نظر آن ها مشکل داشته است، صحبت نمودند.

***بازاندیشی و تجدید نظر براساس تفکر گروه**

آموزگاران گروه درس پژوهی با توجه به مشاهدات و بازخورد های فراگیران در طرح درس تجدید نظر نمودند.. آنان تعدادی از موادآموزشی، فعالیت ها،سوال ها و مسایل مطرح شده یا همه ی این موارد را تغییر دادند..تاکید آن ها اغلب برتغییر مواردی بود که در جریان کلاس درس شواهددقیقی مبنی برضرورت تغییر آنها یافت.

## جلسه دوم درس پژوهی

در این جلسه تمام مراحل کامل صورت گرفت و همه ی دانش آموزان تدریس را باهم انجام دادند و هیچ گونه کم و کسری برای تدریس نبود.

## تعیین امکانات مورد نیاز

- با توجه به این که این درس یک درس مهم می باشد و همچنین تفاوت های فردی که در کلاس وجود دارد در مدت زمان محدود و عدم یادگیری دانش آموزان و رساندن دانش آموزان به اهداف مورد نظر

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

- ابزارهای لازم جهت نقد و بررسی انجام گرفته
- برای تدریس هماهنگی های لازم انجام گرفت
- برای فیلمبرداری از صحنه ی تدریس دوربین فیلمبرداری فراهم گردید.
- تدریس با حضور همکاران محترم رئیس گروه و دبیر گروه و... توسط مجری گروه انجام پذیرفت و پس از مشاهده از طریق فیلمبرداری از مراحل تدریس و بررسی مجدد و بادداشت برداری در حین تدریس از فعالیت های یادگیری و یاددهی و کنش های متقابل بین معلم و دانش آموز پرداخته شد و در پایان نقاط ضعف و قوت به بحث گذاشته شد.

**ارزشیابی تدریس :**

در مرحله اول تدریس خیلی راهکار های آموزشی و محیط مناسب بود و همچنین فراگیران پر از جنب و جوش و شادی بودند و در آموزش درس همکاری می نمودند ولی یکسره مشکلات خاص وجود داشت که می بایست برطرف شود کم بودن زمان آماده سازی برای درس جدید.

**محاسن تدریس :** اول و دوم که توسط منتقد درس تجزیه و تحلیل شد :

۱- نحوه برخورد معلم با فراگیران بسیار خوب بود.

۲- استفاده صحیح از وسایل کمک آموزشی

۳- کلاس پر از جنب و جوش بود سوال و جواب بین دانش آموزان و معلم و فراگیران وجود داشت

۴- استفاده از دانش آموزان خیلی زرنگ و فراگیران دیر آموز

۵- نحوه کلاس داری معلم به نحوه احسن بود.

**معایب تدریس :**

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

۱- استفاده نکردن از دیتا در کلاس درس

۲- اشکالات لفظی توسط مجری صامت و مصوت

۳- یادداشت نکردن تاریخ –موضوع و... روی تابلو

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها**

- ❖ مشکلات در آموزش دانش آموزان دیر آموز
- ❖ کمبود وسایل کمک آموزشی
- ❖ نبودن زمان کافی برای بررسی موضوع

**روش تعیین اثربخشی نتایج اجرایی درس پژوهی**

قبل از آخرین اجرا یک اجرای دیگر باحضور همکاران محترم داشتیم که دانش آموزان به دلیل وجود دوربین در کلاس و حضور همکاران ناظر به اصلاح مجدد نیاز بود که مجری طرح می تواند با سوالات متفاوت آنها را از جو به وجود آمده خارج کند و کلاس حالت عادی درآورد و جوی شاداب به وجود آورد که پیشنهادهایی که در مرحله اول داده شد در مرحله آخر به اجرا درآمد و به هدف مورد نظر رسیدیم.

**ارایه گزارش پایانی**

درپایان، درسی که آموزگاران درباره آن بحث کرده اند را می توان در یک کتابچه جمع آوری و منتشر کرد تا آموزگاران دیگر نیز از آن آگاهی یابند.

نکات کلیدی که گروه درس پژوهی با در ذهن داشته باشد چیست؟

- هدف درس پژوهی، آگاهی از نحوهی تفکر دانش آموزان است ، نه تیهیه یک درس نمایشی.
- نظرات، توصیه ها و اندیشه ها باید بر هدف های تنظیم شده توسط گروه متمرگز باشد، نه بر برنامه یک معلم خاص.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

- همه ی اعضای گروه باید در تهیه درس مشارکت داشته باشند و همه نظرات و ایده ها باید محترم شمرده شوند.

- توصیه می شود که آموزگاران در فرآیند کار عجله نکنند. آموزگاران اغلب سعی دارند با طرح درسی که در ذهن خود دارند کار را آغاز کنند، نه با هدف هایی که باید دنبال شوند.

**دیدگاه اعضای شرکت کننده در درس پژوهی پیرامون نقاط قوت و ضعف**

**بسمه تعالی**

**جلسه ی اول درس پژوهی .....  .....**

در کلاس ..... حضور داشتیم از تدریس ایشان استفاده کردیم. مورد تدریس همراه با دانش آموزان انجام شد. دانش آموزان خیلی خوب همکاری می کردند. ..... در تدریس خود خیلی مسلط بود خیلی خوب به دانش آموزان می فهماندند. نکته های خیلی ریز که در تدریش بود به ایشان گفته شد.

**جلسه ی دوم درس پژوهی .....  .....**

..... تمام مراحل را خیلی خوب نکته به نکته انجام دادند تدریس بسیار خوبی بود استفاده کردیم دانش آموزان خیلی همکاری می کردند. ایشان نیز با تلاش و شوق بسیار در کلاس فعالیت داشتند. و در آخر تمرینات لازم را به دانش آموزان دادند.

**بسمه تعالی**

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**جلسه اول درس پژوهی .....**

اینجانب ..... در جلسه ی درس پژوهی که توسط .....انجامن شد حضور داشتم . . تدریس به چند روش انجام شد. تدریس خوب بود اصول کلاس داری – نحوه ی تدریس – ارائه درس- خوب بود. چند نکته ی لازم نیز به ..... گفته شد که در کلاس گفته نشده بود.

**جلسه دوم درس پژوهی .....**

در این جلسه تمام مراحل کامل صورت گرفت و همه ی دانش آموزان و ..... تدریس را باهم انجام دادند و هیچ گونه کم و کسری برای تدریس نبود.

**بسمه تعالی**

**جلسه اول درس پژوهی .....**

اینجانب ..... در تاریخ.....در جلسه ی درس پژوهی شرکت داشتم. ..... تدریس را شروع کرد با ورود به کلاس و حضور و غیاب – پرسش از درس قبل و آمادگی برای درس جدید در این مورد. خیلی خوب بود چند نکته ریز لازم به ذکر بود که انجام شود.

**جلسه دوم درس پژوهی**

در تاریخ ..... تدریس تمام مراحل به اضافه نکات از قلم افتاده انجام شد و در کل تدریس خیلی خوب بود.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**راهبرد های یاد دهی – یادگیری**

**راهبرد فعالیت محور**

۱. این طرح با استفاده از فعالیت محله محور استفاده شده است .

**ابزار و امکانات مورد نیاز گروه**

مواد و وسایل لازم : گچ سفید و رنگی – ماکت مربوط به درس – کتاب

چند تصویر مربوط به درس

**چالش های فرا روی گروه :**

عدم درک مشابه دانش آموزان از یک موضوع ابزارهای لازم جهت نقدو بررسی تدریس انجام گرفته با توجه به تئوریک بودن مبحث ، ابزارهای در دسترس و منابع موجود از جمله موارد ذیل می باشد :

- برای انجام تدریس ، هماهنگی های لازم با مدیر محترم انجام گرفت .
- برای فیلم برداری از صحنه ی تدریس دوربین فیلم برداری توسط یکی از اعضا فراهم گردید .- تدریس با حضور یکی از همکاران ( خارج از گروه به عنوان ناظر ) ، رئیس ودبیر گروه و توسط مجری گروه انجام پذیرفت و پس از مشاهده از طریق فیلم برداری از مراحل

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

تـدریس و بررسـی مجـدد و یادداشـت بـرداری در حـین تـدریس از فعالیـت هـای یـادگیری و یـاددهی و کـنش هـای متقابـل بـین معلـم و دانـش آمـوز پرداختـه شـد و در پایـان نکـات ضـعف و قـوت بـه بوتـه ی بحث گذاشته شد .

**روش تعیین اثر بخشی نتایج اجرای درس پژوهی:**

قبـل از آخـرین اجـرا ، دو اجـرای دیگـر نیـز - بـا حضـور میهمانـان – داشـتیم ، بـه دلیـل برخـورد معلـم بـا دانـش آمـوزان و دیگـری ثابـت مانـدن معلـم در یـک نقطـه و عـدم حرکـت فعـال مناسـب و متعـادل د رکـلاس ، و از طرفـی دانـش آمـوزان نیـز بـه دلیـل وجـود دوربـین در کـلاس و حضـور همکـاران نـاظر ، لذا نیاز به اصلاح مجدد بود .،

مجـری طـرح اگـر چنانچـه بـا دانـش آمـوزان بـه راحتـی برخـورد کنـد و بـا سـوالات متفـاوت ، آن هـا را از جو بـه وجـود آمـده خـارج کنـد ، آنگـاه بـه راحتـی مـی توانـد کـلاس را بـه حالـت عـادی در آورد و جوی شاداب و جذاب برای آن ها به وجود آورد .

- **امکانات مورد نیاز گروه :**

- همکاران آموزشی که در تدریس به عنوان ناظر حضور داشتند .
- امکاناتی که مدرسه در اختیار ما قرار داد ، یک کلاس ، دانش آموزان و مدرسه
- امکانات خارج از مدرسه : دوربین فیلم برداری

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**نتایج حاصله:**

پس از انجام مراحل مختلف تدریس و استفاده از روش پرسش و پاسخ و بارش مغزی و مشاهده ی آن توسط ناظران همکار ، و بیان نقاط ضعف مجری توسط اعضا ، و بررسی مطالب گفته شده ، معلوم گردید که دانش آموزان با استفاده ی از این روش و البته انس و الفت بین معلم و دانش آموز و ایجاد ارتباط قوی عاطفی ، پس از پرسش های مختلف هدف دار و بیان نظرات توسط دانش آموز و هدایت نظرات به سمت اهداف از پیش تعیین شده ،. معلم گاها توجه دانش آموز را به خود جلب می نماید و اهمیت درس را – که تا وقتی هست حتی متوجه وجود آن نمی شویم –. در پایان نیز تعیین تکلیف منزل که همان ادامه ی بحث ها و گفتگوهای کلاسی می باشد،تکمیل کننده ی اهداف بوده و نتیجه ی دلخواه به دست می آید .

با توجه به اینکه نتیجه ی این گونه هدف گذاری ها می بایست در عملکرد روزانه ی دانش آموز ظهور و بروز پیدا کند

**فهرست منابع و مآخذ :**


۱- استیپانک و همکاران (۱۳۸۹ ) درس پژوهی راهنمایی

۲- عملی برای مدیران و معلمان ( ترجمه رضا ساکی و داریوش مدنی ) تهران – حکمت علوی

۳- ساکی ، رضا ( ۱۳۸۸ ) ( سواد پژوهشی معلم ) تهران دانش آفرین

۴- حوریزدا ، بهمن ( ۱۳۸۸ ) درس پژوهی پژوهش مشارکتی کارکنان تهران – لوح زرین

۵- دبیرخانه شورای عالی وزرات آموزش و پرورش ( ۱۳۸۸ ) سند تحول راهبردی وزرات آموزش و پرورش.


www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

www.asemankafinet.ir